

Stockholm
12 juli 2019
UD2019/09040FMR

Utrikesdepartementet
Rättschef

Mr. Nils Melzer
Särskild rapportör om tortyr eller
annan grym, omänsklig eller förned-
rande behandling eller bestraffning
Kontoret för FN:s högkommissarie
för mänskliga rättigheter
Förenta nationerna
CH-1211 Genève 10
Schweiz

Kommunikation (referens UA SWE 2/2019)

Herr rapportör,

1. Jag har äran att hänvisa till ert brev av den 28 maj 2019 angående herr Julian Assange. På den svenska regeringens vägnar önskar jag att tillstålla er följande svar.
2. För det första önskar den svenska regeringen understryka att den inhemska juridiska behandlingen av ärendet rörande herr Assange handläggs av oberoende offentliga myndigheter. I enlighet med Sveriges Regeringsform (1974:152) har den svenska regeringen ingen befogenhet att ingripa i ett pågående rättsärende som handläggs av annan svensk myndighet. Svenska myndigheter, inklusive åklagarämbetet och domstolarna, är således oberoende och åtskilda från regeringen. Denna princip är grundläggande för det svenska styrelseskicket. Domstolar, administrativa myndigheter och andra utövare av offentliga administrativa funktioner är skyldiga att i sitt arbete värna om allas likhet inför lagen och iakttäta objektivitet och opartiskhet. Rättssäkerheten gäller. Regeringen är författningsenligt förbjudit att uttala sig om eller påverka den svenska åklagarmyndighetens oberoende beslut.
3. Svensk lagstiftning tillämpar också principen om obligatorisk förundersökning, vilket innebär att en förundersökning måste påbörjas så snart det finns anledning att anse att en förseelse har skett. Under en förundersökning kan vissa tvångsåtgärder åläggas för att föra undersökningen framåt. I så fall måste principen om proportionalitet tillämpas, d.v.s. att intrånget eller annan nackdel till den misstänkte skall stå i rimlig proportion till åtgärdens potentiella nytta.
4. Regeringen önskar betona att dessa principer också gäller för de offentliga myndigheternas, däribland åklagarnas, handläggning av föreliggande brottsmisstankar. I detta sammanhang noterar den svenska regeringen att, när Sveriges Högsta

domstolen i maj 2015 behandlade frågan om häktningen av herr Assange i sin frånvaro, bedömde domstolen att häktningsbeslutet var i enlighet med proportionalitetsprincipen och att det inte fanns skäl att upphäva beslutet.

5. Regeringen kan inte kommentera den pågående svenska förundersökningen.

6. Vad gäller mediareporteringen om herr Assange må följande noteras. Principen om allmänhetens rätt till information styr tillgång till informationen angående offentliga myndigheters förehavande. Denna princip innebär att allmänheten och media, såsom tidningar, radio och television, har laglig rätt till insyn i svenska myndigheters aktiviteter. Denna princip är grundläggande för det svenska styrelseskicket. Medan allmänhetens tillgång till information kan begränsas av sekretesslagstiftning åberopas normalt inte sekretess med ett beslut att avsluta en förundersökning eller till information som ingår i ett domstolsbeslut. Offentliga myndigheter och deras tjänstemän gör oberoende undersökningar av huruvida viss information ska förbli hemlig. Allmänhetens och medias rätt till tillgång till information är ett viktigt skydd för rättssäkerheten.

7. Normalt har tjänsteman och andra som tjänstgör inom stat eller kommun rätt att förmedla information till tidningar, radio och television för publicering, eller att personligen publicera information (rätten att kommunicera och publicera information). Denna rättighet skyddas av den svenska grundlagen. Denna rättighet är dock inte helt utan undantag, då vissa sekretessregler fortfarande kan gälla. Rätten att förmedla och publicera information i media är av grundläggande betydelse för yttranderätten och en fri press.

8. Regeringen noterar också att faktaredogörelsen i ert brev på inget sätt motiverar slutsatsen att svenska offentliga myndigheter haft någon annan grund för sitt agerande än att undersöka de brottsliga övergrepp som herr Assange är misstänkt för i Sverige. Regeringen tillbakavisar därvidlag bestämt er slutsats.

9. Regeringen önskar understryka att den inte har någon rättighet att blanda sig i beslut fattade av någon offentlig myndighet i detta fall. Att offentlig makt skall utövas av oberoende offentliga myndigheter i enlighet med lagen är ett viktigt skydd för rättssäkerheten.

10. Ni påstår också att herr Assange utsattes för utdragen, ofrivillig och godtycklig inspärning i Ecuadors ambassad, och hänvisar härvidlag till utlåtandet den 4 december 2015 av FN:s arbetsgrupp om godtyckligt frihetsberövandes (WGAD).

11. Såsom anfördes i regeringens svar till WGADs utlåtande, instämmer inte regeringen i WGADs åsikt och dess slutsats att Sverige har brutit mot internationell lag. I själva verket valde herr Assange frivilligt att stanna kvar på Ecuadors ambassad, och svenska myndigheter har inte haft någon kontroll över hans beslut att göra det. Herr Assange var fri att när som helst lämna ambassaden. Han kan inte anses ha berövats sin frihet under sin tid på ambassaden på grund av något beslut eller handlande av de svenska myndigheterna.

12. När det gäller den påstådda risken för att herr Assange ska utlämnas till USA, anser regeringen det vara relevant att klargöra skillnaden mellan de procedurer som gäller med en europeisk häktningsbegäran (EAW) och varje fråga som handlar om garantier mot utlämning till en tredje stat. Överlämnandet av personer inom EU baseras på EU-lagstiftning och det gemensamma juridiska området samt principen om ömsesidigt erkännande av juridiska beslut och bedömningar. EAW tillämpas i

hela EU och detta innebär förbättrade och förenklade procedurer som är ägnade att överlämna personer i syfte att bland annat utföra åtal för brott.

13. Regeringen anser det vara viktigt att betona att till dags dato har ingen begäran om utlämning av herr Assange lämnats till Sverige. Varje diskussion angående utlämningen av herr Assange till en tredje stat är därför strikt hypotetisk. Dessutom, såsom ovan har förklarats, måste varje potentiellt beslut om utlämning föregås av en grundlig och noggrann undersökning av alla omständigheter i det berörda fallet. En sådan undersökning kan inte göras förrän en stat begärt utlämning av en särskild person och har specificerat de grunder som anförs till stöd för denna begäran. För övrigt, om en person har överlämnats till Sverige till följd av en EAW, måste Sverige få den överlämnande statens medgivande innan det blir möjligt att lämna ut den eftersökta personen till tredje stat.

14. Slutligen, ni påstår att det internationella ansvaret för att herr Assange har utsatts för grym, omänsklig eller förödmjukande behandling eller bestraffning, samt för psykisk tortyren, åvilar den svenska regeringen och andra angivna stater. Regeringen är allvarligt bekymrad över detta uttalande. Ett sådant uttalande saknar allt stöd i internationell rätt, inklusive lagar om mänskliga rättigheter. I herr Assanges fall har regeringen inte agerat i strid med sina skyldigheter om mänskliga rättigheter.

Vänligen mottag min försäkran om mitt största beaktande,

Ellinor Hammarskjöld
Ambassadör
Rättschef

Obs! Detta är en översättning av ett officiellt dokument på engelska som finns på
<https://julian-assange.se/docs/Govt-reply.pdf>

Relaterad läsning

<https://www.julian-assange.se/tortyr.htm>